

szegedi ünnepi hetek

Strauss: A cigánybáró. Előadás a Dóm téren, ma este fél 9 órakor.

XXIII. Szegedi Nyári Tárlat a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában szeptember 20-ig.

Fotóklubok 18. Szegedi Szalonja a Bartók Béla Művelődési Központban, augusztus 29-ig, naponta délelőtt 10 és délután 6 óra között.

Bódy Irén textiltervező és Kumpost Éva keramikus, Munkácsy-díjas iparműv-

szek kiállítása a Gulácsy Lajos Teremben, augusztus 19-ig, vasárnap kivételével naponta.

Takács Győző keramikus-művész kiállítása a Juhász Gyula Művelődési Központban, szeptember 6-ig.

Török László fotóművész Stáció című kiállítása a Bartók Béla Művelődési Központ B galériájában, augusztus 29-ig.

Józsa Bálint szobrászművész kiállítása a November 7. Művelődési Házban, augusztus 14-ig, naponta délelőtt 10 és este 7, vasárnap délelőtt 10 és délután 4 óra között.

Fritz Mihály és Szabó Tamás szobrászművészek kiállítása a Móra Ferenc Múzeum Kupolagalériájában.

Gerle Margit keramikus kiállítása a Bartók Béla Művelődési Központban, augusztus 20-ig.

A könyvkötészet múltja és jelene. Kiállítás a So-

gyogyi-könyvtár olvasótermében, augusztus 20-ig.

Váci György kétszeres aranydíjas könyvkötőmester munkáit bemutató tárlat a Somogyi-könyvtár előterében, augusztus 20-ig.

Szeged múltja és jelene, jövője. Kiállítás a szegedi Várban.

A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállításai: Ember és környezete; Csongrád megyei parasztbútorok és -viseletek; Szegedi Galéria; Lucas-gyűjtemény; Hunok, avarok, magyarok; Buday György-kiállítás. Naponta délelőtt 10-től este 6-ig.

Paprikamúzeum. A mi-hályteleki művelődési otthonban (Vörös Hadsereg útja 50.).

Ifj. Lele József néprajzi gyűjteménye. Tápé, Vártó utca 4. Nyitva kedd és péntek kivételével délután 3-tól 6 óráig.

Barinkay és az önkontroll

Az új címszereplő: Berkés János

hangigényes, a prózai rész is tekintélyes mértékű. A feladat fölér egy operai munkával, ha nem nehezebb. Rádásnak itt ez a tér, ami oly csalóka. A szabad levegő kicsit megvastagszik a hang, arról nem is beszélve, hogy olykor még szünyogok is repülhetnek az ember szájába. Ellenpontnak viszont adott Strauss, a bécsi operett utólrhetetlen édessége, és a lehetőség, amit a kiváló akusztika jelent.

— Milyen elképzelésekkel éneklél Barinkayt?

— Jól kell „cizellálni”. A dinamikát fokozottan érvényesíteni, amennyire csak lehet, árnyalni, és ily módon teremteni kontaktust a közönséggel. Az a legfontosabb, hogy ne törődjünk a nehézségekkel. Egyszerűen megpróbálok nem venni tudomást róluk. Az ember úgyis mindig önmaga kontrollja alatt áll. A művész pláne. A prózái részekenél be kell játszani ezt a nagy színpadot, egy gesztus helyett több lépést tenni, egyáltalán... ellenőrizni a környezetet. És önmagunkat...

— Budapest mellett Bécsben is énekelte. Milyen tapasztalatokkal?

— Csak egyetlen eggyel: a dallamoktól immádon. Igaz, a bécsi milió különösen közel áll hozzám, de nem akarom elkölvezni magam, még mellette sem. Mindenfajta zenét szeretek, de tudom, távol vagyok még attól, hogy sorozatban legalábbis Barinkay-méretű feladatokat kapjak. Az az igazság, hogy lassan érő típus vagyok. A mi szakmánkban ehhez „keresni” kell: kipróbálni azt, vállalni a gondok súlyát.

— Szegeddél a kapcsolat?

— Nem itt születtem, viszont a szomszédban: Szentesen. Rengeteg rokon, ismerős, barát, emlékek, vá-

gyak, nosztalgia — ilyesmit jelent a város. És most, persze, természetesen óriási bizonyítási lehetőséget is... A hangszóró már jelezte a szünet végét, s Berkes János, immáron a megfelelő parókával, indul fölfelé a színpadra. A próba folytatódik, Barinkayt további feladatok várják. Elmenőben, a lépcsőfeljáróról meg visszaszól:

— Igen ez a szerep egyike a legnehezebbeknek. Viszont aki „kereső” alkot, az mindenképpől és elsősorban vállal is. Mindent, ami néhez. Hát ehhez szükséges az önkontroll...

D. L.

Orgona és Korál

Kovács Endre orgonaestjét rendezi meg az Országos Filharmónia augusztus 9-én, hétfő este 8 órai kezdettel a dómban. Közreműködik Galilai Judit (ének), valamint a Hollandiából érkezett Szabó F. Attila (basszétkürt). A műsorban Bach, Bizet, Bruch, Donizetti, Dubois, Franck, Händel, Guilmant és Vierne művei szerepelnek.

Ha a múltkoriban el is maradt *Soltész Rezső* műsora, a *Szóljon hangosan az ének*, azért feltehetően augusztus 10-én, kedden mégiscsak hangosan fog szólni az ének az újszegedi szabadtérszínpadon. Ekkor rendezik meg — este fél 9 órai kezdettel (eső esetén augusztus 11-én) — a népszerű Korál együttes koncertjét. Közreműködik a Szegedről startolt, s immáron szintén országos hírűvé lett, East jazzszerekegyüttes. A Korálosok délután 4 órától az új Tomörkény könyvesboltban dedikálják legfrissebb nagylemezüket.

Gyorsfénykép a fotografiáról

Úgy érzem, napjainkban a fotóművészet stagnáló pontjára került. Túl az új műfaj rácsodálkozás-eufóriáján, túl mester-ségbeli kísérletein és stílári próbalkozásain, túl tematikai expedícióján, mintha megtorpant volna. Mintha ezen a fennsíkon, amikor még az amatőr fotósok többsége is biztosan kezeli a blendét, érzékenyen választja ki világunk dzsungeléből a megörökítésre érdemes pillanokat, amikor fölkészültén válogat a technikai megvalósítás arzenáljából, nehezebb lenne a továbblépés, hosszabb volna a felkészülés az újabb csúcok megmászására.

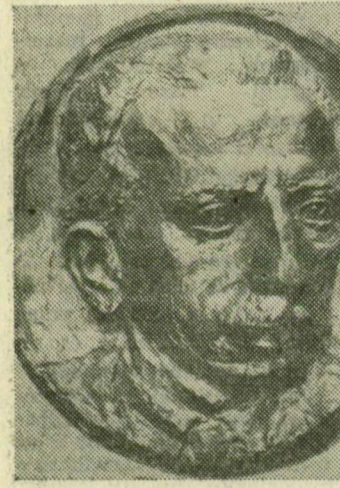
hérek drámaisága illik, az aktokhoz a tónusos jraíság, a szürrealitáshoz a torzított expresszivitás, a multidézó nosztalgiahoz a pálás hangulatok és a régi fotográfiák világa, a konstruktív elképzelésekhez a montázsszerkesztés. Huszonöt csoport reprezentálja az amatőr fotósok legfrissebb termését — kétség nem férhet hozzá, hogy a vezető szerep a pécsieké és a váciaké. Évek óta bizonyosodik, hogy e két város fotóséjete a legszervezettebb, legkövetkezetesebb, ami ebből egyértelműen következik a legszínvonalasabb (csak zárójelben jegyzem meg, hogy feltűnő a debreceniek visszavonulása és a szegediek önismeretése).

Sikeres hagyomány, hogy a Szalon idején a B galériában önálló bemutakozási lehetőséget kínálnak az elmúlt évi nagydíjasnak. Most a váci fotós, Török László *Stáció* című fotókiállítását láthatják az érdeklődők. Egy hét után érdemes belelaponizni a vendégkönyvbe, az elmentetek párbajának lehetünk tanúi. „Nem valami szép” — bejegyzésre ott a válasz „Nagy élvezettel néztük”. Az „Undorító”-ra a „Csodálatosan finom képek” válaszol. A „Hülyeség” ellen-téparja, „Szenzációs kidolgozás, remek téma”.

Vajon hol az igazság? Úgy gondolom a köztes mezőkön. Mert mire vállalkozik Török László? Nem a felfedező, inkább a mester-séget ismerő, kiváló ízléssel rendelkező és gondolatok sorát újrafogalmazó fényképesz attitűdjéből készíti színes sorozatait. A Stáció az élet mozzanatainak sorozatát és a kálvária jeleneteit idézi föl a szemlélőben. Valóban folyamatok állomásait ragadja ki, a cselekvő, vagy pontosabban történés pillanatait merevíti ki, ugyanakkor távoli utalásai a szenvedés-megfúrtulás biblikus eseményeit is idézik. A Tanulmány I—IV. egy tájfoto metamorfózisán vezet bennünket; a Módosulás I—III. első képe egy hófehérbe csomagolt autót ábrázol, mellette egy meztelen női testet kék vértócsába fagyva; majd összekopírozza a piros-fehérvöl karszalagos katonazubbonyt, az otthon maradt hitves sóvárgó aktjával.

Tandi Lajos

Emléktábla a színpad alatt

HONT FERENC
A SZEGEDI SZABADTÉRSÍ
JÁTÉKOK
KEZDEMÉNYEZŐJE
ÉS ELSŐ
RENDEZŐJE

Hont Ferenc, a színház- és filmművészet nemzetközi híró harcosa, szervezője és teoretikusa 75 évvel ezelőtt, 1907-ben született. Pályaindulása Szegedhez kötődik. Aktív résztvevője a Szegedi Fialatok Művészeti Kollégiumának, tevékeny részese a munkásmozgalomnak és 1933-ban az ő kezdeményezésére tartanak szabadteri játékokat Szegeden, maga rendezi. Az ember tragédiáját, Gazdag és színes életműve mindiz sok szállal fűződött kiróponpönt városához. Születésének 75. évfordulója tiszteletére örökösai, a mostani ünnepi hetek rendezői és szervezői emléktáblát avattak a Dóm térszínpad alatt levő folyosón. Hont Ferenc bronz portróját szegedi szobrászművész, Kalmár Márton készítette. (Az ő elképzelései szerint nyert új formát az Anna-kút és környéke is.)

Nyaranta bizonyítani

A színház csapatmunka. Az első számú dirigens a rendező, de elképzelései, melyeket egy-egy író vagy muzsikusk alkotásai szítottak föl, nem teljesebben ki a művésztársak nélkül. De egy igazi színházi este elnéve kapcsán ki gondol külön-külön a díszletek megálmodójára, a jelmeztervezőjére, a kórust betanító karigazgatóra, vagy a táncbetétek koreográfusára? Pedig a komplex élmény magába sűríti mindezek egymáshoz simuló, kart karba öltö alkotó tevékenységét. Egy, a darab szellemét kibontó rendezői koncepció meghatározza a játéktér hangulatát, a jelmezek együttesét, a táncok stílusát. Szolgáltat és teremtés mozzanatai kapcsolódnak fogaskerekek-ként egymásba egy-egy színházi előadásban; együtt és külön-külön, de azonos célért a színház testközeli, semmi máshoz nem hasonlítható varázsos pillanataiért.

ta, s mi hívja vissza nyaranta Szegedre? Szinte pontokba foglalva sorolva: az a nosztalgia, amely a pálvá kezdetének mélyvívét, tartalmas sikereit idézi; az az óriási lehetőség, mely nyaranta várja, hogy ez a hatalmas színpadon az elképzelt tánc-kompozíciókat gyorsan, precízen és nagyvonalúan lehet és kell megvalósítani; hogy mélyvízbe dobhatia volt balettiskolái növendékeit, találkozhat — mint az idén is — új kollégákkal; az Operaház, az Operettszínház, a pécsi, a debreceni és a szegedi színházak táncosaival; az, hogy ez a város szeretettel fogadja, ismerősként üdvözli a tejjó pénzáránzóje, kedvenc lapjával várja az újságáros, messziről rákószón az úszómester.

Barkóczy Sándor, a koreográfus

Barkóczy Sándor, az operaház koreográfusa, az Allami Balettintézet igazgatóhelyettese több mint két évtizede állandó közreműködője a szabadteri előadásoknak. Most, amikor a nézőtér szék-soraiból figyelte *A cigánybáró* próbáit, ki tudja, mennyiszor játszódtak le emlékezetében a 21 év sikerei, élményei, tapasztalatai, a tízé és tízezer táncleját, mozaulat végtelen variációja.

Fölmerül a kérdés — mondom is Barkóczyknak —, hogyan lehet évről évre új és új táncokat kitalálni, majd-hogynem ugyanazokhoz a darabokhoz? Megnyugtát, hogy nem csak lehet, de mindig újat is kell teremteni. Nemcsak azért, mert a tegnapit a koreográfus is unia, de a közönséget sem szabad becsapni.

hangulatos megoldására, a mesebeli hercegek-ként megjelenő kőrök stílusos fölvonultatására, a népszerű toborzó mozgásanyagának differenciálására. A cigánybáró is tartogat meglepetéseket. Az eddigiektől eltérő karaktert kap a *Császár-keresés*, melynek ellenpontja, mintegy a másik világ, a bécsi néo karakterének megjelenítése a *Tere-fere polka*.

Ugyanakkor mindig figyelemmel kell lenni a tánc-sajátos szerepére, a szabad-teri hatalmas színpadára. Gazdagítani kell a nagy tér komplex látványát, az óriási tablóhatásokat olyan stílusos mozgásokkal és táncokkal kell fűszerezni, amelyek nemcsak továbbléptik a cselekményt, de újabb és más élményekkel gvarapítják a nézők élményeit. Az idei Hányban például néhány részlet az eddigieknél nagyobb hangsúlyt kapott, így lehetőség volt az óraiáték

T. L.